

ספר

מסילת ישרים

על דרך הסוד

שנמסר מפי מורינו רה"י הרה"ג ר' אברהם יעקב פריצקי שליט"א

מאמר שבעה עשר

היראה האמיתית

יוצא לאור

לעילוי נשמת האשה הדגולה מרת אליז בת מזל ע"ה

לרפואת שני בת רינה

אהרן בן שירלי ושירה לירז בת רות רותי לזש"ק

קונטרס זה יוצא לאור על ידי מכון "דעה את ה'" להוצאת ספרים ומאמרים על דרך "חכמת האמת", שעל ידי "שיבת השער לה" ללימוד הנגלה והנסתר.

אם לא נסתכלנו ולא עיננו מה היא היראה האמתית
ומה ענפיה, איר נקנה אותה,

היראה - השכינה

מה היא הִירָאָה הָאֲמֵתִית?

הנה, באופן כללי "היראה האמיתית" שעליה מעורר רבינו בדבריו כאן – היא המתפרשת בהמשך הספר, והוא שיש יראת העונש שהיא אינה "היראה האמיתית", ויש יראת הרוממות שהיא "היראה האמיתית". על כך מעורר רבינו כאן בתחילת הספר, שיש לנו לברר מהי הִירָאָה הָאֲמֵתִית, וכפי שהיא תבואר להלן.

ואולם, דע, שב"חכמת האמת" עניין הִירָאָה הָאֲמֵתִית אינו רק "סוגיא" שהיא סוגיית יראת הרוממות, אלא הוא הרבה הרבה מעבר לכך, והוא דבר מציאותי שישנו ששמו הוא "יראה".

ב"חכמת האמת", ה"ִירָאָה" – היא ה"שכינה"!

באמת, דבר זה שיש מושג ברור ששמו "שכינה" אמור להיות ידוע לכל, אך מכיוון שמשום מה המציאות היא שדבר קיומה נשכח מרבים, לכן נשוב ונשנה סוגיית זו.

השכינה - האמא של ישראל

דע, שכשם שיש לנו אבא והוא הקב"ה, כך יש לנו אמא והיא ה"שכינה"!

הנה, הגמ' אומרת אמר רבי חנינא בר פפא כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל, שנאמר "גזול אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית". אין אביו – אלא הקדוש ברוך הוא שנאמר "הלא הוא אביך קנך", ואין אמו – אלא כנסת ישראל שנאמר "שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך".

כתוב בכך, שאבינו הוא הקב"ה, ואמנו היא כנסת ישראל. "כנסת ישראל" זו, היא הנקראת "שכינה".

משמעות העולה מכך שהשכינה היא אמנו היא, שראוי הוא הדבר ש"משפחתנו" זו – הכוללת את האבא את האמא ואת עם ישראל שהם בני הקב"ה והשכינה, יחיו יחד בצוותא כראוי.

"משפחה תקינה" זו פעלה בהיות המקדש קיים. הקב"ה גילה כבודו במקדש, השכינה שרתה בישראל, ועם ישראל – הבנים עבדו את עבודת המקדש.

מקדש זה היה מתנהל ככל בית תקין, הכולל מטבח בו מכינים את המאכלות – והוא המזבח בו היו מכינים את כלל מאכל הגבוה ומאכל ההדיוט, שולחן לאכילה – והוא השולחן שעליו לחם הפנים, מנורה להאיר, מקום להקטרה בכדי שיהיה ריח נעים והוא מזבח הקטורת, ולפני ולפנים קדש הקדשים – הוא חדר המיטות בו היה עיקר מקום שריית קוב"ה ושכינתיה, עד שהכרובים היו מעורים זה בזה.

תפעול המקום היה על ידי מגוון הבנים – כהנים בעבודתם לויים בשירים ובזמרים וישראל בנוויהם, וההנהגה היתה על ידי האבא והאמא – הקב"ה והשכינה.

מאידך, עם ריחוק ישראל מאביהם שבשמים, הרי הרצון בין הקב"ה והשכינה פחת עד שנתקיים בנו הכתוב "ובפשעכם שולחה אמכם", הקב"ה עזב את ביתו, אותנו הוא השליך מביתו, ואף אמינו שהיא השכינה עזבה את אותו הבית וירדה עם בניה אל הגלות – שכינתא בגלותא.

הנזכר עד כאן, הוא סקירה כללית על עניין השכינה, ומכאן לבירור דברי רבינו "מה היא היראה האמיתית".

היראה

דע, שלכל דבר בסיסי ישנם "כינויים" רבים, שהם כעין שמות מקבילים. דרך משל, הקב"ה הוא האלקים הוא הוי"ה וכיו"ב. על דרך

זו, כך גם ל"שכינה" יש כינויים רבים, ואחד מכינויי ה"שכינה" הוא "יראה".

בסיס השם "יראה" של השכינה, נובע מההלכה הכתובה בדברי הרמב"ם האומרת "וכן צוו חכמים על האשה שתהיה מכבדת את בעלה ביותר מדאי ויהיה לו עליה מורא ותעשה כל מעשיה על פיו ויהיה בעיניה כמו שר או מלך".

משמעות הדבר שה"יראה" היא כינוי של השכינה היא, שבכל מקום שכתוב בתורה או בחז"ל הביטוי "יראה" – בלא כל יוצא מן הכלל, פירושו הוא ה"שכינה". על בסיס זה, יהיה עלינו להשתדל ולהבין כל פסוק או מאמר חז"ל בו כתובה תיבת "יראה" – מהו עניין השכינה בו, ועל דרך זו כך גם מחוייב הדבר שפירוש דברי רבינו כאן "מה היא היראה האמתית", הוא כעין "מה היא השכינה האמתית".

היא אוצרו

טרם נבוא לברר את הדברים, תובא בזאת דוגמא לדבר – שהשכינה נקראת "יראה":

הנה, דרשו חז"ל את הפסוק "והיה אמונת עתיך חוסן ישועות חכמת ודעת" – על ששת סדרי המשנה, כפי סדר זה: "אמונת" זה סדר זרעים, "עתיך" זה סדר מועד, "חסן" זה סדר נשים, "ישועות" זה סדר נזיקין, "חכמת" זה סדר קדשים, "ודעת" זה סדר טהרות. על כך ממשיכה הגמ' ודורשת את המשך הפסוק "יראת ה' היא אוצרו", שאם יש יראת ה' הרי הכל קיים ואם לא – הכל בטל.

והנה, על פי הפשט עניין היראה הכתוב כאן שאם יש יראת ה' – הרי הכל קיים ואם לא – הכל בטל הוא, שכל הלומד את כל חלקי התורה ואין לו יראת שמים כגון שהוא לומד מסכת ברכות והוא אינו מברך או שהוא מברך בלי עניין לברך את הקב"ה, וכך גם כגון שהוא לומד מסכת שבת ואין לו עניין בשמירת הלכות שבת וכיו"ב, על כך בא הכתוב לומר שאין כל טעם בלימודו.

ובאמת, כשנתבונן נראה שפשוט וברור הדבר שלדבר פשוט זה אין צריך כל פסוק.

משום כך ברור הדבר והוא מפורש בזה"ק, שפירוש דרשה זו היא שמי שלומד את כל ששת סדרי המשנה ויש לו את ה"יראה" – שכפי הנזכר היא השכינה, הרי כל לימודו קיים, ואם לא – הכל בטל.

מכלל משמעות הדבר, שכשם שכל אחד מששת סדרי המשנה כולל "סוגיות" גדולות ודורש לימוד רב, כך גם עניין ה"יראה" שכפי הנזכר היא השכינה – שבה תלויים כל ששת סדרי המשנה היא "סוגיית" גדולה והיא דורשת לימוד רב.

אם כן, פירוש מאמר חז"ל זה – שאם יש יראת ה' – שהיא השכינה הרי הכל קיים ואם לא – הכל בטל הוא, שיש לנו להשקיע בלימוד עניין ה"שכינה" לפחות כמו סדר אחד מששת סדרי המשנה.

ימי הבריאה

פירוש הדברים – שששת סדרי המשנה תלויים בשכינה – שעל כך אמרו חז"ל שאם יראת ה' היא אוצרו הכל קיים, ואם לא – לא:

הנה, בסיס כל הבריאה כולה הוא, שהקב"ה ברא את העולם בששה ימים, במטרה לשבות ביום השביעי.

והנה, למדונו רבותינו שמבנה ששת הימים הוא במבנה של זכר הבנוי מששה חלקים, והשבת היא בחינת הנקבה. משמעות הדבר היא, שרצון הקב"ה בבוראו את העולם בתבנית זו, הוא שגילוי יהיה במבנה זכר – המורכב מששה חלקים, היושב על גבי העולם שהוא בחינת נוק' אליו – היום השביעי.

"תבנית" זו של ששת הימים והיום השביעי, היא היא התבנית לגילוי הקב"ה במקביל להנהגת ששת הימים, על גבי הנוק שהיא השכינה המקבילה ליום השבת!

עוד למדונו רבותינו, שבמקביל למבנה זה של ששת הימים המקבילים לגילוי הקב"ה – נתן הקב"ה לעמו ישראל את ששת סדרי המשנה, ובמקביל ליום השביעי המקביל לעניין השכינה נתן הקב"ה לישראל את ה"יראה" שהיא השכינה. על בסיס זה, כל ייעודם של סדרי המשנה הוא בכדי להגיע אל אותו דבר שביעי הנקרא "יראה" שהיא השכינה.

אם כן, פירוש דרשת חז"ל הנזכרת בה כתוב שאם יש יראת ה' הרי כל ששת סדרי המשנה קיימים הוא, שאם יש יראת ה' שהיא השכינה אליה מובלות ידיעות כל חלקי התורה הרי יש לתורה לאן ללכת, ואם לא הרי אין לכל חלקי התורה לאן להיות מובלים – כששה ימים בלא השבת.

היא אוצרו

על דרך זו, יתברר היטב לשון הפסוק יראת ה' היא "אוצרו".

הנה, מציאות הבריאה היא שאין האדם חי אלא עד כמאה ועשרים שנה. והנה, כלל הוא שאם האדם רוצה לשמר את חייו אל מעבר לאותם מאה ועשרים, הרי הדרך היחידה שבאפשרותו לעשות זאת היא לקיים מצוות פריה ורביה, להשקיע בכך את כל כוחותיו באשת בריתו, והיא היא היחידה שבאפשרותה לשמר את חייו בכך שהיא תקח את חייו אלה המושפעים אליה ותפתחם להיות לו ולד – הוא הוא המשך חייו.

נמצא, שרק הנוק', היא היא היכולה להיות "אוצרו" של האדם – השומרת והמשמרת את חייו.

על דרך זו, מכיוון שהתבאר שה"יראה" היא השכינה שהיא כביכול הנוק' של מעלה, הרי שרק על ידה נשמר ומתמשך גילוי הבורא, ועל כך כתוב "יראת ה' היא אוצרו".

על בסיס הנזכר, כך גם פירוש דברי רבינו שחובתנו לברר מה היא "הִירָאָה הַאֲמֵתִית" הוא, שיש לנו לברר היטב את עניין השכינה.

בסיס משמעות הדבר שהיראה היא השכינה אלינו בפועל היא, שמכיוון שכפי הנוכח כלל העניין של הקב"ה השכינה ועם ישראל הוא שהם כמשפחה אחת, לכן מחובתנו שמשפחה זו תהיה משפחה טובה כפי הראוי.

סדר דבר זה – היאך הוא נעשה, יבואר במאמר הבא.

שיעורי הישיבה מתקיימים בבית הכנסת הגר"א למטה רח' הפסגה 51 שכונת בית וגן, ונשמעים בטל' הישיבה 02-5606201, ב"קול הלשון" בקו ישר לשיעורי הרב 0732951392, ואף ניתנים לצפייה באתר קול הלשון.

בזמני השיעור, ניתן להשתתף בשיעורים אלו גם באופן חי בתוך השיעור, ב"זום", דרך קו הישיבה, ודרך הקו של קול הלשון.

לפנייה בכל ענייני הישיבה, ניתן לפנות לטל' הישיבה 02-5606201, או לטל' 0504169427 או למייל yeshiva@hashaar.com

תרומות ניתן להעביר גם ב"נדרים פלוס", על שם "ישיבת השער להשם".

לשאלות בלימוד ישירות לראש הישיבה ניתן לפנות לטל' 0527126035 בין השעות 21.15-20.45 או למייל roshyeshiva@hashaar.com

להלן שיעורי הישיבה הפתוחים ליזמן אלול הבעל"ט:

נושא השיעור	יום	שעה	מקום	משך השיעור	הערות	אפשרויות קליטה
"דרך עץ החיים" לרמח"ל	א' - ו'	לאחר תפילת ותיקין	ביה"כ הגר"א למטה	כ10 דק'		קול הלשון, טל' הישיבה
"שרשי המצוות" לרמח"ל	א' - ה'	13.20	בית מדרש מסילת התורה, רח' מירסקי 5 רמות ד'	45 דק'		קול הלשון, טל' הישיבה
ספד"צ בעיון	א' - ה'	21.30-22.30	ביה"כ הגר"א למטה	שעה	מותאם למתקדמים	קול הלשון, טל' הישיבה, זום
פרשת השבוע	ה'	15.00	ביה"כ הגר"א למטה	חצי שעה - שעה		קול הלשון, זום הישיבה, זום
שערי אורה	ו'	10.00	ביה"כ הגר"א למטה	שעה		קול הלשון, טל' הישיבה, זום
מסילת ישירים על דרך הסוד	שב"ק	16.00	ביה"כ הגר"א למטה	שעה		קול הלשון, טל' הישיבה, זום
שערי אורה	שב"ק	9.30	בי"כ מאור ישראל רח' החלוצים 2 פינת זבטינסקי. פרדס כ"ץ	שעה	ע"י הרב אליהו כהן שליט"א	